

**SPECII DE MEGACHILIDAE (INSECTA, HYMENOPTERA,
APOIDEA) DIN COLECȚIILE ENTOMOLOGICE ALE
COMPLEXULUI MUZEAL DE ȘTIINȚELE NATURII — BACĂU**

MARIANA AFTENE, ARISTIȚA GOAGĂ

Colecțiile entomologice ale Complexului muzeal de științele naturii prin conținutul lor, adesea specii de mare valoare științifică reprezintă adevărate documente referitoare la fauna de nevertebrate a unor zone mai mult sau mai puțin întinse.

Cunoașterea amănunțită a acestor colecții este absolut necesară ca și editarea unor cataloage în care speciile să apară cu nomenclatura revizuită, actualizată, ele reprezentând o valoroasă posibilitate de schimb cu alte muzee din țară și străinătate, informând asupra speciilor existente, numărul și locul de proveniență al exemplarelor menționate.

Pornind de la aceste considerente, am trecut la studierea materialului entomologic de Hymenoptera, pus la dispoziție de Complexul muzeal de științele naturii Bacău.

Au fost cercetate 94 exemplare de himenoptere, dintre care 16 aparțin altor familii : Anthophoridae, Mellitidae, Colletidae.

Celelalte 78 exemplare aparțin la 8 genuri și 30 specii de himenoptere din familia Megachilidae, cuprinse în lista pe care o prezentăm în continuare.

Cea mai mare parte din material provine din județul Bacău, urmat ca număr de material colectat din județul Tulcea și în mai mică proporție din Covasna.

Prin studierea acestui material entomologic contribuim la lărgirea cunoștințelor asupra arealului de răspândire a speciilor menționate, unele fiind citate aici pentru prima dată în fauna României.

În această situație sunt speciile :

Chelostoma ventrale Schlett., *Chelostoma proximum* Schlett., *Heriades truncorum* L., *Hoplitis (Megalosmia) princeps* F. Mor., *Osmia (Melanosmia) parietina* Curtis., *Osmia (Melanosmia) uncinata* Gerst. și *Megachile fulvimana* Eversm., a căror prezență este menționată pentru fauna României, pentru prima dată în această lucrare.

Speciile : *Chelostoma maxillosum* L., *Heriades crenulatus* Nyl., *Megachile melanopyga* Costa. și *Megachile rotundata* F. sunt menționate

pentru prima dată prezente în zonele de unde au fost colectate, respectiv Covasna, Bacău, Tulcea, Moldova.

Abreviere : F=femelă, M=mascul
LISTA SPECIILOR DE MEGACHILIDAE (HYMENOPTERA,
APOIDEA) DIN COLECȚIILE COMPLEXULUI MUZEAL
DE ȘTIINȚELE NATURII BACĂU

1. LITHURGUS CORNUTUS F. (= *L. chrysus* Fonscolombe) — 1 ex M — Racova (Bacău) 8.06.1981 leg. A. Dima, 1 ex. F Bacău (pe gălbenele), 31.07.1981, leg. A. Dima.
2. STELIS (STELIS) PUNCTULATISSIMA Kirby. (= *S. stterima* Pz.) 1 ex. F — Gherăești (Bacău), 10.07.1975, pe trifoi, leg. E. Parpală
3. STELIS PHAEOPTERA Kirby — 1 ex F C. Istria (Tulcea), 3.06.1972
Menționat pentru prima dată în această zonă, Leg. A. Goagă
4. CHELOSTOMA DISTINCTUM Stockh. (*Heriades*) — Bacău, 31.07.1991, pe gălbenele (*Calendula officinalis* L.), 1 ex. F, leg. A. Dima.
Menționat aici pentru prima dată în fauna țării.
5. CHELOSTOMA VENTRALE Schlert. (= *Eriades ventralis* Schlett.) — 3 ex. MM pe *Ranunculus repens* L. — Covasna, 0.08.1982, leg. A. Dima.
Specie menționată aici pentru prima dată în fauna țării.
6. CHELOSTOMA MAXILLOSUM L. (= *Eriades*) — 9 ex. FF, 5 ex. MM, Covasna, pe *Ranunculus repens* L., 29.05.1982, Leg. A. Dima; 1 ex. O Racova (Bacău), 8.06.1981, leg. A. Dima. Specie menționată pentru prima dată aici, pentru aceste zone, 1 ex. ♂ Covasna 1.06.1982, leg. A. Dima.
7. CHELOSTOMA PROXIMUM Schlett. — 1 ex. F L. Istria (Tulcea) 8.06.1978, leg. A. Goagă; 1 ex. F Hemeiuși (Bacău) 29.07.1974, leg. A. Goagă.
Specie menționată aici prima dată pentru fauna țării.
8. HERIADES TRUNCORUM L. — 1 ex. F, Murighiol 6.06.1972, leg. A. Goagă; 1 ex. ♂ Bacău (de căpșun), 28.05.1974, leg. A. Goagă; 1 ex. ♂ Murighiol (Tulcea), 5.06.1972, leg. A. Goagă; 1 ex. M C. Istria (Tulcea), 3.06.1972, leg. A. Goagă. Specie menționată aici pentru prima dată în fauna țării.
9. HERIADES CREMULATUS Nyl. — 3 ex. FF pe *Achillea millefolium* L. C. Istria (Tulcea), 3.06.1972, A. Goagă. Specie citată pentru dată în în această zonă.
10. HOPLITIS (*Megalosmia*) PRINCEPS F. Mor. (= *Osmia princeps* Mor.) — 1 ex. F Bacău, 17.07.1973, leg. A. Goagă, Specie menționată prima dată în fauna României, aici.
11. HOPLITIS (*Hoplitis*) ADUNCA Pz. (= *Osmia adunca* Pz.) — 1 ex F Murighiol (Tulcea), 5.06.1972, leg. A. Goagă. Menționată aici prima dată pentru această zonă.
12. HOPLITIS (*Liosmia*) LEUCOMELAENA Kirby. — 1 ex. M Gherăești (Bacău), 19.07.1975, pe trifoi, leg. E. Parpală
13. ANTHOCOPA (*Arctosmia*) PAPAVERIS Latr. — 1 ex. F Gherăești (Bacău), 19.07.1975, leg. E. Parpală. Menționată pentru prima dată în această zonă.
14. OSMIA (*Osmia*) RUFULA L. (= *O. bicornis* L.) — 2 ex. FF Racova (Bacău), 8.06.1981, leg. A. Dima; 1 ex. F Racova (Bacău), 28.05.1979; 1 ex. F Plopana (Bacău), în pașiște, 10.08.1981, leg. A. Goagă.
15. OSMIA (*Melanosmia*) PARIETINA Curtis. (= *O. angustula* Zett.) — 1 ex. F Racova (Bacău), 8.06.1981, leg. A. Dima Specie nouă menționată pentru fauna României.
16. OSMIA (*Melanosmia*) UNCINATA Gerst. 1 ex. F Gura Văii (Bacău), și sparcetă (*Onobrychis viciifolia* Scop.), 17.06.1975, leg. A. Goagă, Specie nouă pentru fauna României.

17. OSMIA (*Chalcosmia*) COERULESCENS L. (= *O. aenea* L.) — 1 ex. F Murighiol (Tulcea), 5.06.1972, leg. A. Goagă. *Specie menționată prima dată aici pentru această zonă.*
18. OSMIA (*Chalcosmia*) FULVIVENTRIS Pz. — 1 ex. F C. Istria (Tulcea), 3.06.1972, pe *Achillea* sp., leg. A. Goagă; 2 ex. FF Murighiol (Tulcea), 5.06.1972, leg. A. Goagă; 1 ex. F Coman Birzulești (Bacău), pe *Daucus* sp., leg. A. Goagă, 4.08.1972; 1 ex. F L. Istria (Tulcea), 2.06.1972, leg. A. Goagă. *Pentru toate aceste localități (zone), specia este menționată acum pentru prima dată.*
19. OSMIA (*Chalcosmia*) LEAIANA Kirby (= *O. Solskyi* F. Mor.) — 1 ex. M Amara (Ilfov), 10.08.1971, leg. A. Goagă; 1 ex. M Crișan (Tulcea) 8.06.1973, leg. A. Goagă; 1 ex. M Mărgineni (Bacău), 8.07.1973, leg. A. Goagă; 1 ex. M N. Bălcescu (Bacău), 1976, pe trifoi, leg. A. Goagă. *Specie nouă pentru aceste zone.*
20. OSMIA (*Helicosmia*) AURULENTA Pz. — 1 ex. F Valea Budului (Bacău), 12.08.1972, leg. A. Goagă; 1 ex. F și 1 ex. M Gherăești (Bacău), 7.06.1977, leg. A. Dima. *Specie nouă menționată pentru Moldova.*
21. OSMIA (*Helicosmia*) RUFOHIRTA Latr. — 1 ex. F Plopana (Bacău), 10.08.1981, leg. A. Dima; *Specie menționată pentru prima dată în această zonă.*
22. MEGACHILE ERICETORUM Lep. — 1 ex. M Valea Frumoasei (Bacău), 10.07.1972, leg. A. Goagă; 1 ex. M Bacău, 17.07.1972, leg. A. Goagă;
23. MEGACHILE OCTOSIGNATA Nyl. — 1 ex. M L. Istria (Tulcea), 2.06.1972, leg. A. Goagă; 1 ex. M N. Bălcescu (Bacău), 1976, pe trifoi, leg. A. Goagă.
24. MEGACHILE FULVIMAN Eversm. — 1 ex. M Bacău, 17.07.1972, leg. A. Goagă. *Specie nementionată până acum în fauna țării.*
25. MEGACHILE WILLOUCHBIELLA Kirby. — 1 ex. M Gura Văii (Bacău), 17.08.1975, leg. A. Goagă.
26. MEGACHILE CENTUNCULARIS L. — 1 ex. F Bijghir (Bacău), 12.08.1972, leg. A. Goagă.
27. MEGACHILE MELANOPYGA Costa — 2 ex. MM Gura Văii (Bacău) pe *sparcetă* (*Onobrychis viciifolia* Scop.), 17.06.1975, leg. A. Goagă, *Specie nouă menționată pentru fauna țării.*
28. MEGACHILE ALPICOLA Alfken (= *M. lapponica* Frey Gessner) 1 ex. F Slănic (Bacău), 5.09.1972, leg. A. Goagă, pe *Leontopodium alpinum* Cass.
29. MEGACHILE ARGENTATA F. — 1 ex. M Bacău (pe trifoi), 1.08.1972, leg. A. Goagă.
30. MEGACHILE ROTUNDATA F. — 1 ex. F C. Istria (Tulcea), 3.06.1972, leg. A. Goagă; 1 ex. M Hemeiuși (Bacău), 2.08.1974; 1 ex. M Bacău, pe *Callendula officinalis* L. — gălbenele, 31.07.1991, leg. A. Goagă. *Specie nouă menționată pentru județul Tulcea.*

CONCLUZII

Lucrarea prezintă lista Megachilidelor din colecția Complexului muzeal de științele naturii Bacău, încadrate în 8 genuri și 30 specii. Din acestea au fost identificate 11 specii ca fiind menționate pentru prima dată în zonele de unde au fost colectate, iar următoarele 9 specii: *Chelostoma distinctum* Stockh., *Chelostoma ventrale* Schlett., *Chelostoma proximum* Schlett., *Heriades truncorum* L., *Hoplitis (Megalosmia) princeps* F. Mor., *Osmia (Melanosmia) parietina* Curtis *Osmia (Melanosmia) uncinata* Cerst., *Megachile fulvimana* Eversm., *Megachile melanopyga* Costa sunt semnalate pentru prima oară în fauna României.

ESPÈCES DE MEGACHILIDAE (INSECTA, HYMENOPTERA, APOIDEA)
DES COLLECTIONS ENTOMOLOGIQUES DU MUSÉE DES SCIENCES
NATURELLES DE BACĂU

R E S U M É

L'ouvrage présente la liste du Megachilides de la collection du Musée de Sciences Naturelles de Bacău encadrée en 8 genres et 30 espèces dont a identifié 11 espèces commennétant mentionées pour la première fois dans, les regions en elles ont été renqussée et les espèces: *Chelostoma distinctum*, *Ch. ventralie*, *Ch. proximum*, *Heriades truncorum*, *Hoplitis (Megalosmia) princeps*, *Osmia (Megalosmia) parietina*, *O. uncinata*, *Megachile fulvimana*, *M. melanopyga*, ont été signalées de pour la première fois dans la faune de la Roumanie.

B I B L I O G R A F I E

1. AFTENE MARIANA — 1972, Speciile familiei Megachilidae (Hymenoptera) citate în Fauna României, Comunicări și referate, Muzeul de Științele Naturii Ploiești.
2. AFTENE MARIANA — 1973, Specii de Megachilidae (Hym.) din zona Văii Teleajenului, Comunicări și referate, Muzeul de Științele Naturii Ploiești.
3. AFTENE MARIANA — 1976, Contribuții la cunoașterea familiei Megachilidae (Hymenoptera) din județul Prahova, Comunicări și referate, Muzeul de Științele Naturii Ploiești.
4. AFTENE MARIANA — 1979, Lista speciilor de albine (Hymenoptera, Apoidea) din Muzeul de Științele Naturii Ploiești, Comunicări și referate, Muzeul de Științele Naturii Ploiești.
5. AFTENE MARIANA — 1979, Megachilidae (Hymenoptera) din fauna Moldovei, Anuarul Muzeului de Științele Naturale — Piatra Neamț, seria Botanică-Zoologie, IV, Piatra Neamț.
6. BERLAND LUCIEN — 1940, La Faune de la France, tom 7, Hymenoptera, Librairie Delagrave, Paris.
7. COMBA LIVIO, COMBA MARIO — 1991, Catalogo degli Apoidei Laziali, (Hymenoptera, Aculeata), Fragmenta Entomologica, Roma, 22, Suplemente.
8. FRIESE H. — 1923, Die europäischen Bienen (Apidae), Walter de Gruyter & Co, Berlin și Leipzig.
9. FRIESE H., SCHWERIN I. M. — 1926, Die Insekten Mitteleuropas insbesondere Deutschlands, Stuttgart — Frankhische Verlagshandlung.
10. KRUNIĆ M. D., RADOVIĆ I., BRAJKOVIĆ M. M. — 1988, A contribution to the knowledge of the fauna of the Megachilidae family (Hymenoptera) in Yugoslavia (I), Glas CCCLIII de l'Académie Serbe des Sciences et des arts. Classe des Sciences naturelles et mathématiques, nr. 52, Beograd, p. 25-30.
11. MEDVEDEVA G. S. — 1978, Determinator al insectelor din partea europeană U.R.S.S., vol. III, partea I., Editura „Știința”, Leningrad.
12. MÓCZAR M. — 1989, Hymenoptere aculeate din fauna Ungariei Folia Musei-Historico-Naturalis Bakoniensis, nr. 8, p. 79.
13. MÓCZAR MIKLÓS — 1958, Művészmehek Megachilidae, Fauna Hungariae 35, Hymenoptera III, Akadémiai Kiado., Budapest.
14. SAUNDERS EDWARD — 1896, The hymenoptera aculeata of the British Islands, Reeve & Co, London.
15. SCHMIEDEKNECHT OTTO — 1930, Die Hymenopteren Nord und Mitteleuropas Verlag von Gustav Fischer, Jena.
16. G. van der Zanden, I. MATAȘE — 1986, Travaux du Museum d'histoire naturelle „Gr. Antipa”, vol. XXVIII, pag. 65-79, Muzeul „Gr. Antipa”, București.